

[Transcript] Vinohradská 12 / Slováci na hraně útesu. Zvolí demokracii?

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.
Slovenskou čekají velmi důležitě volby a možná i dít...
Favoritům patří směr a progresivní slovenskou.
Progresivní slovenskou je hnutě, kteří má pravpovo svoji D na písanu orientáciu a dvora.
Nismе směr všetkoho názvětě. Po tohle hrokocho pozící jsme poučené i silněší.
Onovém parlamentu i budoucí vládě, lidé rozhodnou 30. září.
Ty nejdůležitější volby za posledních 25 let.
To se říká před každým hlasováním, ale na Slovensku to bude za pár dní realita.
V sásce není nic menšího, než demokracie sama.
A proto jsem zavolał do Bratislavy a spojil se s Beatou Balogovou, šéf redaktorkou Deníkusme.
Dnes je pátek 22. září.
Dobrý den, vítejte u nás ve Vinohradské 12.
Dobrý děj, děkujem veľmi pekný zapozvaně.
Do slovenských předčasných voleb zbývá posledních pár dnů.
Ať by boli voď by teraz vyhral by ich smer SSD s 20%
prieskum robyla agentura Ipsos pre pravdu.
Při pohledu z Česka to začíná být možná větší drama,
než jsem si třeba před pár týdny myslel.
Mám na vás zruha takových 10 otázek a začnu od té nejdulěžitější.
To tiž může se skutečně na koniec stát,
že Robert Fico, šéf směru, nebude příštím premiérem?
Može se to stať a myslím si, že minimálně polovička krajiny
v to stále důfa, lebo s Ficovým potenciálním výtěstvom
se spája a i potenciální rozklad demokracie v tejto krajine.
My vždy hovoríme lidom pred každými vobami,
že je vstávke strašně velá, že rozhodujeme osmerování krajiny
a že jsou to velmi dvožitě voby, ale myslím si,
že ještě před žiadnými vobami som to necitila takto intensivně.
No, já se na to ptám z toho důvodu, to je má druhá otázka.
Když se to tiž podíváme na ty předvolební průzkumi,
tak Michal Šimečka místo přecerá Evropského parlamentu,
šef progresivního slovenská, on má mohutný finish.
Má mohutný finish a my se rozprávali s kolegami,
že on vystupuje v takmer každej diskusnej relácii.
Naopak progresivní slovenskou tuto kampaň vedě pozitivně,
hovorí o programy, hovorí o buducnosti.
Naozaj vnímáme, že se zžívá s tou úlohou politika,
ale vlastně je z úlohou potenciálního buduceho premiera.
Našou výzio je buducnost, kde platí rovnost pre všetký budu.
Kde nikto nemá menší práva, jako ostatní,
to je garancija i v našem ustavě.
A před to v našem programe nájdete...
Zároveň si veľmi uvedome, že on prešiel dolů cestu.
A to, že jsme na strávnej cestě, tu revolu dzajudců sa náděj,

budeme vedět velmi jasně obmeret.

Budeme vidět na statistikách, či se lidi vracají u domov,
či přestávají odkád s doslovenská.

A jak se to stáně, tak budeme vedět?

Myslím si, že Ajked' má silný finish,
že nělen on musí mať silný finish,
nebo nistačí, jak len Šimečka vyhrá volby,
ale stále musí mať s kým skladať vládu.

A už teraz věme, že Ajkeby vyhrál Šimečka,
tak ta vláda bude kompromisná.

Ono progresivní slovenskon v Českém prostředí
není úplně z náma strana.

Tak jakými tématy oslovuje slovenské voliče?

Oni se snaží a kráčať v postopách Zuzani Čaputovej,
ktorá těž vychat z toho progresivního prostředí,
snaží a sa nepodlahnuť populizmu.

To je velmi náročné, lebo žijálej oni jsou velmi často v reaktivné úlo,
presně tak, jako mi média.

Němožeme sa výhnut situácii,

že tě témy udávají tě najhučnejší a najpopulistickéšie strany.

Ale zároveň, o čo se snaží to progresivné slovenské,

aby to, že mají vlastní program a vlastní agendu,

se nerozpustilo v tom naozaj kriku

a v tej rétorike, alebo v tom narrative,

který nahrádza ten rozhovor o tých skutočných problémov.

Moj kolega Martin Vanczo se pozdrel na skutočné volebné programy Strán,

a vo vězdně je prekvapivé,

že některé strany naozaj mají ulem body,

například fitso smer,

například, že tu 10 ročia vládov,

tak jeho volebný program je jako taká powerpontová prezentácia.

Ale progresivné slovenské naozaj mají rozpracované body

všetky oblasti, o ktorých si myslím,

že jsou vložité pre krajinu,

a dlhodobo ještě ta strana se snažila na seba nabalovať odborníkou

z týchto oblasti a snaži se apelovať na to,

že do teraz oni si ceň je vládli,

čiže je pravda, že nemají politicku skusenost,

ale zároveň ta politická skusenost

může byť vykompenzovaná odborností.

Ale velmi těžko vlastně se vypichuje,

že čo je skutočná témat tých voli je,

lebo ako jsem povedala,

existuje naozaj tak silný ten šum,

který vlastně žijel už udával Viktor Orbán,
nielen v posledných parlamentních volbách v Maďarsku,
ale tě témy populistické má odskúšané.

A to jsou například migranti,
že jsou skutočností utěčenci,
alebo to je gender ideologie,
jako toho nazývá a stavaně lidi LGBT plus komunity
do pozici je nepriateľ, alebo něj koho, čo predstavuje problém,
a samozřejmě jako liberální,
dokonca liberální fashismu se už teraz nazývá
ten tretí veľký baliček problému.

A to jsou všetko vlastně imaginárně
a náhradné problémy,
jako keby vysvetlenia,
že prečo je volič frustrovaný,
vysvetlenia, ktoré nukajú populistické stránky.
A v tomto hluku je návzaj veľmi nesměrně těžké
hovoriť vecně o nějakom programe.

Rozumím tomu.

Vystejí menovala tedy tři body,
které můžeme napovažovat za,
jaké si tři hlavní temata vole,
které se v tom šumu obhevují.
Právně, že progresivní slovenskou
je pro rozumné řešení migrace,
pro rovnost lidí jako základ
a pro nějaké liberální hodnoty
a fico a jeho partnery upozorní na rizika
právě tohoto všeho.

Myslím si, že povedať,
že upozorní je také až poceneň,
v angličtině se toval understatement,
lebo oni strášia a jednoducho.
To ani nie je už diškurs o liberalismá,
lebo opet a vlastně nějnáhodost
pomínám už druhý krad Orbana,
ale Orbán naozaj vymyslil
strášiaka, ktorý je univerzálny
a nělem pre tento region,
ale může být univerzálny pred celu Europu,
a to je, že liberalizmus
jako protiklád všetkého,
čo je konzervatívne,

konzervativné hodnoty, rodinné hodnoty,
čo je úplně vymyslený termín
a už všeli, čo sa dá vopchať pod tento názou.
A to, čo robí Fico,
je, že on se snažitým úďem náhovoriť,
že hrozba liberalizmu,
alebo hrozba migracie,
alebo hrozba homoseksuálných manželství
je večeji než korupcí.
Lebo náozaj treba zdorazni,
že hlavnou motivacije ofice
je náozaj prekryjí tě korupčné škandály,
které se nabalují na jeho stranu.
A tím ľuděm, ako si podobně tomu,
čo robí Orban, náhovori,
že korupcí a nije problém.
A dokonce je zaujímavé,
že časť voličou,
aj pripušta to,
že Fico může krátnout.
Prypušta to, že ved',
a no, jakože smeráci mohli být imbovovaný
v korupční káuzách, ale je tu něčo,
čo je vážnějšie.
A to vážnějšie je
taky miks, akože všetkého,
čo konspiráčné média
a Robert Fico měšajú do kopy.
A to je nějaké zahraničné ohrozeně.
To je Brussels,
to jsou vlastně migranti.
A vyberá si vždy taku skupinu
nepriateľou, ktorou věnajlepší je
vždyť do toho svojho nárativu.
Změla jste urbána několikrát
podle sociologa Michela Vašečky
výšel Fico cestou urbanizace.
To, že Robert Fico
může přídať
Viktorový urbánovy
v istom, istojí blokáci
konsenzu v Evropské unii,
to je zrajme koniec koncou.
On sám to v nějakých podobách

už avizoval.

Jak si představit Slovensko
pod Ficovým opětovným vládnutím?

Tak to vládnuté by naozaj
narušalo některé základné hodnoty,
které jsou důležité pre
Evropsku unii. A navíc
já jsem to už větzkrat povedala,
že Slovenskou nerozhoduje
jelen o Slovensku.

Slovenskou rozhoduje aj o tom,
či budu mať autokrati,
či konkrétně, či Viktor Orbán,
který je unoz vyššegradu.

Orbán naozaj dlhoto bo sa snaží
využit vyššegrad na to,
aby v rámci Evropské unie
mál mocenské zostupeně,
které oponuje
něktorým Evropským témám.

A myslím, že tím,
že on připravil taku učebnicu
toho, ako sa dá
rozobrať demokracia
v rámci demokratického
zostupeně, a ako sa k tomu dá
přistať se s demokratické vóby,
tak akože mě by
velmi překvapilo, keby Robert Fico
sa toho nechtyl,
alebo on má podobný ciel.

Robert Fico potrebuje
vládnout velmi dlho,
protože on potrebuje chránit
skupinu lidí,
ktory sa točili okolo smeru
a jsou vyšetřovany.

Prostě jsou podozřiví
z korupčného splávania,
a to může urobiť jedině
k moci, a ak bude
moc zasahovat
do rozhodovania súdo,
do rozhodovania prokuratury.

A to nevíhnutně bude znamenat,
že bude porušovat
tě základné princípi,
ktoré Evropská Unia
si kládě za svoje podměny
toho, že
někto je sučasťou toho zostupeně.
Rozumím tomu na druhou stranu.
Fico má veľkou podporu
mezi slováky, byl to
na odpis před pár lety,
ale opět se stalo žhavým kandidátem
na to, aby se vrátil do
premiérského křesla.
Jak si ale vysvětluje to,
že mu slováci tak věří znovu.
A kluz dvora zniha by som,
že časť slovákomu verí.
Je velmi dvolžité povedať,
že Robert Fico si vymenil
časť elektorátu.
A čo on urobil
po tom omdobí, kdy naozaj
jsme ho odpisovali.
Robert Fico smeruje
na smetisko
politiky.
A on vlastně pochopil,
že on musí začať oslovovať
voličou
fascistických strán.
Musí začať oslovať voličou,
ktory nebudu riešiť
otázky korupcie,
a ktory jsou dostatošně frustrovaní.
A preto se stalo,
že on vlastně
začal oslabovať
kotlebovou stranu.
On ber je voličou
a je republiky,
ktora podle některých
voledních odadov
ani nemusí dostať do parlamentu.

Lebo Robert Fico
vlastně prebral
práve tu retoriku
a práve tě témy,
ktore do teraz řešili
těto strany.
Čo je velmi nebezpečná, lebo on legitimizuje
tým padom extremistické
témy.
A čas populace si pověře,
dobra, ako do teraz len tajně
som mohol nadávat na mňšíní
v sukromí
svojej spálně
alebo kuchyně.
Ale ved' teraz už je jako,
že samotný Robert Fico,
ktory tu vládol x-rokou,
hovorí, že
LGBTQ su problém.
Můžno bude
na školách 3 toaletí
přeglapcou, preděcatá
a pred tý, ktory ráno bude do školé
bude, že či jsou
lápec, děvčá, vrtulní, kpačka, pés
ale teraz
hovorí, že migranti su problém.
Hovorí o tom, že
treba bojovať zaměr,
náznačuje, že Putin mohol
naď legitimné dovody,
když rozputal vojnu.
Hovorí o tom, že
slovenská záreničná politika
němože být len orientovaná na západ
a naozaj hovorí veci
a správa sa spôsobom,
ktory si ty voliči
interpretujú
jako blízke
tomu, čo pred tým hovorili fašisti.
A jak si ještě predstavíme,
že on nevyhnutně

a k vyhrá, tak bude
skladať vládu s republikou
a to je strana, ktorá tu blúzni
roky o referendě,
teda někonkretně republiká,
ale kým bolí kotlebova strana
blůdě o referendě, o vystupení z NATO
dokonca i vystupení
jako chce vládnout
s partnerom, ktory
takýmto sposom si predstavuje
buducno slovenská.
Když se vás na druhou stranu zeptám
slovy, opět sociologa,
vašečky, tak
nechce fico jen
demokratické instituce v uvozovkách
jen ovládnout, ale nezlikvidovat.
Ale nie je to to jisté,
když ovládněte
institucie, ako je
prokuratura, súdnictvo
prostě, když ovládněte
slobodné média
tak vlastně
meníte charakter demokracie
v tej krajine, lebo jich zne užívate.
Čiže princip je ten,
že krajina musí máť
nezávislů prokuratůru,
musívala nezávislů policiju,
musíma nezávisle
súdnictvo a jednoducho
toto nemožete ovládať
bez to, aby jste
jednoducho neohýbali tu demokraciu.
A Agrobert Fico
chce ochraniť
ľjudi, jeho
ľjudi, teda ľjudi bliských k smeru
tak keď sa dostaněk
moci, ja si nevím predstavit,
že pověře, dobre
ved' normálně jich dělají

vyšetrujte a nech se tě
případy dostanu násud a uvidíme
čiho odsude. Ved' on má
na kandidátke
bývalého policajnáho prezidenta,
ktorý je podozry
čino. Ved' potom
ako skončila jeho vláda
tak trája policajný prezidenti
boli obvinený.
My naozaj
vnímáme a
jsme sledovali tě príbehy,
ktore vylézali počas vyšetrovaně
vraždy Jana Kuciaka,
že smer a jemu blisky ľudia
si
sprivatizovali policiju. A teda
nemyslím si, že s takoto
bagážou se dá
po ovladnutí
krajina udržiavať
v nějakom normálne
lebo už nemůžete,
lebo podle mě sa to nedá.
Jak když jsem na začátku říkal,
že sledujeme možná větší drama
než jsem já si třeba myslel
tak jak moc fair nebo nefair
nebo jak moc zrstná
až jak moc nechutná je
předvolibní kampaň na Slovensku. Máte
že se z tak politické kultury
na Slovensku stal
jaký si politický odpad
a odvolávám se zejména na ten
pěstěvý a kopancový souboj,
kdy se do sebe přes okénko auta pustili
bývalý premiér a bývalý ministr
vnitřá to jsem asi ještě nikdy neviděl.
Pro ty, kteří to nezaznamenali
tak na mítinku směru ex-premier
Igor Matovič přijel autém a s megafonem
tam provolával svůj názor

a zpět se a spolk
Ex-ministr vnitra Robert Kaliniák
se v jednu chvíli rozhodl, že to půjde
nějakým způsobem vyřešit
Odrhávat je pak tyhle dva od sebe
musel až policistat
tak co se to dělá?
Ta scena
ajkej pre někou může být směšná
tak ona je v podstatě smutná
lebo ona odraže část
reality slovenska
a odraže
reality strany, která tu roky
boádla a odraže
reality bývalého premiéra
Igor Matoviča, který dostal
naozaj historicku šancu
něčo urobiť s tou krajinou
ale premarnil tu šancu
Naozaj
čo se děje v tejto volebné kampaň
ako něj je to veľmi
špecifické na slovensku
bo posledné 4 roky
alebo 3 roky tu naozaj
prebĕhala kampaň
čiže to nebolo pokojné vladnutě
takže my len cítíme
že tato kampaň se zintenzívňuje
a politici naozaj
vyťahujú náhradné témy
a dokonca
už oni nepotrebuji
k tomu aby
těto svoje témy presadzovali
veď Robert Fico ignoruje
hlavné politické diskusie
odměto, například
odměta se rozprávät s Osmečkom
s našimi novinami
a on oslovuje tých svojí
voličovce s Facebook
a pochopil, že vlastně facebook

naozaj upředníosňuje
práve tě posti a také prejavy
ktorej jsou dostatočně agresívne
ktorej vlastně vytvarají
vstále taky pocit ohroženě
to je presně jako keby ficoň
kášty děň
dával elektrický šok
tomu svojmu elektoriátu
alebo se snaží ich přesvěčat
že jsou ohrození
ale oni može zabezpečit
pokoj po chaosu
To dobře, a to se naučil Robert Fico
od Igor Matoviče, ne?
Myslím si, že oni se tak
všetci tyto autokrati
a populistu se navzajom od seba učia
od koho se to učil Matovič
ale je pravda, že ten Matovič
vněsobila agresivítí
do toho politického diškurzu
ale zároveň
prefica je to celkom
bryrodzena poloha
poloha takého namosureného
človeka ktory stále straší
Jsme ve finále
a já se vás ptám na poslední
10. otázku a točíš
podle politološky anetyvilágy si
až třetina v slováku určí favorita
na poslední chvíli
co nakonec rozhodná?
Myslím, že přečast s Volyčou
rozhodně to, co jsem už náznačovala
že kto je pre nich taky
najzapametátělnější
a kto s tým politikou dokázal
apelovat na
najnižšie pudy
alebo naopak
či ten Volyč naozaj uveri tomu,
že jeho hová zrozodně o tom,

že ako cesto sa bude
uberat tato krajina
ten Volyč uveril, že
liberalizmus je hrozba
a nejeputin je hrozbou
a naozaj to budu také až
výostřene otázky
v tých Volyčou.
Zároveň si myslím, že čas Volyčou
bude rozhodovať aj o tom
ako Volyďa by jeho lazně prepadou.
Čiže naozaj si myslím, že
tělško povedať
co bude
hlavna motivácia
tých, ja nevím
vyšet 20% nerozhodnutých Volyčou
ale myslím, že
nebudu
se rozhodovat podle volebných programov
a nebudu máť šancu
se rozhodovat podle toho, že
taky to mám realny problém
a toto je realné riješeně,
čo mi tato stránka nuka.
Já vám moc děkuju, že jsme o tom společně
mohli mluvit.
Děkuji, mám já za osloveně
všetko do preprému.
Tohle už je všechno z
Vinohradské-12
z pravodajského podkástu
Českého rozhlasu.
Dnes s biatou Balogovou
šjef redaktorkou Daníkus
my bavili jsme se samozřejmě
oblížících se volbách na Slovensku.
Půlnoc, šestránu
a deset dopoledne
to jsou časy premiér Vinohradské-12
v podkástových aplikacích na webu
i rozhlas CZ
a ve vysílání Českého rozhlasu Plus
každý všetni den máme jedno

aktuální téma a s tím dalším
přijdeme zase po víkendu.